

**Критерії
оцінювання результатів навчання учнів з Підприємництва і фінансової грамотності**

Рівень	Бал	За когнітивними процесами	За навчальною діяльністю	За рівнем самостійності	За рівнем комунікації та взаємодії	За частотою вияву вмінь
1	2	3	4	5	6	7
Початковий	1	Сприймає інформацію, отриману від педагогічного працівника (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок (наприклад, щодо грошей, бюджету, банківських послуг, підприємництва, фінансових ризиків та безпеки).	Виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком (наприклад, розпізнає окремі види грошей і засобів платежу, обирає відповідь із запропонованих варіантів, виконує окремі дії простого фінансового розрахунку за зразком).	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю.	Уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших під час обговорення фінансових і підприємницьких ситуацій.	Виявляє вміння в окремих випадках.
	2	Розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок (наприклад, розпізнає окремі фінансові поняття, види грошей, доходів і видатків, банківських послуг, фінансових	Виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком (наприклад, розподіляє запропоновані приклади за простими фінансовими категоріями, заповнює окремі елементи таблиці, виконує простий розрахунок за зразком).	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю.	Уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших під час розгляду фінансових і підприємницьких питань.	Виявляє вміння в окремих випадках.

		ризиків).				
	3	Відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок (наприклад, відтворює окремі відомості про гроші, бюджет, податки, банківські та небанківські фінансові послуги, підприємництво, фінансові ризики).	Виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком (наприклад, заповнює просту таблицю доходів і видатків, класифікує запропоновані фінансові об'єкти за заданою ознакою, виконує прості фінансові обчислення за зразком).	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю.	Уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших під час обговорення фінансових і підприємницьких ситуацій.	Виявляє вміння в окремих випадках.
Середній	4	Відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання (наприклад, відтворює основні відомості про гроші, бюджет, податки, банківські та небанківські фінансові послуги, підприємництво, фінансові ризики; знаходить у запропонованому джерелі потрібні відомості для	Виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (наприклад, визначає доходи й видатки за наведеними даними, заповнює просту таблицю бюджету, виконує нескладні фінансові розрахунки за зразком / запропонованим алгоритмом)	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	Включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально (зокрема під час обговорення фінансових і підприємницьких питань та ситуацій).	Виявляє вміння епізодично

		відповіді на просте фінансове запитання)				
	5	Застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання (наприклад, застосовує відомості про гроші, особистий чи сімейний бюджет, податки, банківські послуги та інші фінансові явища для виконання простих практичних завдань; формулює окремі запитання щодо запропонованої фінансової ситуації)	Виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (наприклад, складає простий особистий чи сімейний бюджет, обчислює суму окремих податків або банківської комісії, виконує інші фінансові розрахунки за зразком / запропонованим алгоритмом).	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи.	Підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно (зокрема під час обговорення фінансових рішень, підприємницьких і проблемних ситуацій).	Виявляє вміння епізодично
	6	Застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації (наприклад, застосовує фінансову інформацію під час розгляду ситуацій, пов'язаних із бюджетом, податками, банківськими та небанківськими послугами, підприємництвом і фінансовою безпекою;	Виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом (наприклад, аналізує запропонований особистий чи сімейний бюджет, порівнює прості фінансові пропозиції за заданими показниками, визначає можливі витрати чи результати фінансового рішення, виконує практичне фінансове	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи.	Підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно (зокрема під час обговорення фінансових і підприємницьких ситуацій, пошуку способів розв'язання практичних проблем).	Виявляє вміння епізодично

		ставить уточнювальні запитання щодо умов, розрахунків або можливих фінансових рішень)	завдання за запропонованим алгоритмом).			
Достатній	7	Знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації (наприклад, знаходить потрібну інформацію про фінансові послуги, доходи й видатки, податки, підприємницьку діяльність або фінансові ризики; за зразком подає отримані дані у вигляді таблиці, схеми, діаграми; формулює запитання за змістом фінансової інформації).	Виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом (наприклад, досліджує за визначеним алгоритмом умови фінансової послуги, зміни валютного курсу чи складники бюджету; розпізнає стандартну фінансову або підприємницьку проблему та застосовує відомий спосіб її розв'язання)	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі.	Долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно (зокрема під час обговорення фінансових і підприємницьких ситуацій та спільного виконання практичних завдань).	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
	8	Зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший (наприклад, порівнює за заданими критеріями фінансові продукти й послуги, умови банківських або небанківських установ, доходи й видатки, фінансові ризики; подає	Виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом (наприклад, досліджує запропоновану фінансову ситуацію, визначає серед наведених ситуацій ту, що потребує	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій	Долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень (зокрема під час обговорення фінансових та підприємницьких питань, практичних і проблемних ситуацій).	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

		отриману фінансову інформацію у вигляді таблиці, схеми, графіка, діаграми чи іншого доцільного формату).	фінансового рішення, та застосовує відомий спосіб її розв'язання).	роботі.		
	9	Аналізує інформацію, отриману з різних джерел (наприклад, аналізує інформацію про фінансові продукти й послуги, бюджет, податки, банківські та небанківські установи, підприємницьку діяльність, фінансові ризики й шахрайські дії, встановлює значущі для розв'язання поставленого завдання характеристики та взаємозв'язки).	Виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій (наприклад, досліджує фінансову чи підприємницьку ситуацію та обирає із запропонованих способів доцільний варіант дій щодо бюджету, банківської або небанківської послуги, підприємницького рішення, фінансового ризику чи захисту від шахрайства).	Долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання.	Долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи (зокрема під час обговорення фінансових та підприємницьких рішень, результатів досліджень і проблемних ситуацій).	Виявляє вміння постійно в типових ситуаціях.
Високий	10	Виокремлює істотне в інформації; узагальнює інформацію, отриману з різних джерел (наприклад, виокремлює істотні умови фінансових продуктів і послуг, суттєві чинники формування бюджету, підприємницької діяльності та фінансових	Виконує дослідницькі завдання, пропонує можливі способи розв'язання проблемних ситуацій (наприклад, досліджує фінансову або підприємницьку ситуацію; пропонує можливі способи ведення бюджету,	Здійснює навчальну діяльність самостійно, ускладнення долає з допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання.	Ініціює комунікацію; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи (зокрема під час обговорення фінансових і	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

		ризиків; узагальнює інформацію з різних джерел для розв’язання фінансових і підприємницьких завдань).	вибору фінансової послуги, мінімізації фінансового чи підприємницького ризику, захисту від шахрайських дій).		підприємницьких рішень, результатів досліджень, проєктів і проблемних ситуацій).	
	11	Узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями (наприклад, узагальнює інформацію про фінансові продукти, послуги, підприємницькі можливості та ризики; оцінює фінансові пропозиції, рішення або способи дій за визначеними критеріями — вартістю, дохідністю, ризиком, доцільністю, безпечністю тощо)	Виконує дослідницькі та творчі завдання, пропонує альтернативні способи розв’язання проблемних ситуацій, формулює логічні висновки (наприклад, досліджує фінансову чи підприємницьку проблему, розробляє декілька можливих варіантів фінансового або підприємницького рішення, порівнює їх та формулює логічні висновки)	Планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	Ініціює комунікацію; висловлює власну позицію, аргументує її, зіставляє з позиціями інших осіб; у разі потреби змінює свою позицію в результаті обговорення; розвиває ідеї, запропоновані іншими (зокрема під час обговорення фінансових стратегій, підприємницьких рішень, результатів досліджень і проєктної діяльності).	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.
	12	Оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює її за самостійно визначеними критеріями; встановлює логічні зв’язки між частинами інформації, пояснює суперечності, прогнозує наслідки використання інформації (наприклад, самостійно визначає критерії оцінювання фінансових продуктів, послуг,	Виконує дослідницькі та творчі завдання, самостійно пропонує нестандартні способи розв’язання проблемних ситуацій, обґрунтовує свій вибір (наприклад, досліджує комплексну фінансову чи підприємницьку ситуацію, самостійно розробляє нестандартний спосіб її розв’язання, обирає	Здійснює навчальну діяльність самостійно, аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; конструктивно взаємодіє у групі, бере на себе відповідальність за результат спільної діяльності.	Ініціює комунікацію; висловлює власну позицію, аргументує її, зіставляє з позиціями інших осіб; у разі потреби змінює свою позицію в результаті обговорення; розвиває ідеї, запропоновані іншими, спонукає інших до висловлення власних думок (зокрема під час обговорення та захисту фінансових і	Виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях.

		підприємницьких рішень або ризиків; встановлює взаємозв'язки між доходами, витратами, заощадженнями, фінансовими рішеннями та їх наслідками; виявляє суперечності у фінансовій інформації та прогнозує можливі наслідки прийнятого рішення).	фінансову або підприємницьку стратегію та обґрунтовує її доцільність).		підприємницьких рішень, досліджень, проєктів і стратегій).	
--	--	---	---	--	---	--